

LBRIS

We know
books

DORU CIUCESCU

**RWANDA,
BURUNDI**

Coperta: Doru Ciucescu și Gheorghe Muha.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CIUCESCU, DORU

Rwanda, Burundi / Doru Ciucescu - Bacău: Rovimed
Publishers, 2025

ISBN 978-606-089-061-4

821.135.1

ROVIMED PUBLISHERS

Războieni Nr.8/B/17/600031, Bacău, România

Tel.: (+4234) 537 441

Fax.: (+4234) 515 300

e-mail: editura@rovimed.com

www.rovimed.com

Deviză literară:

"Instruiește și delectează!"

Mottouri:

1. "Nu ca un ultim motiv,
călătoria în Rwanda
și Burundi,
pe cheltuială proprie
a prezentat pentru mine, ca scriitor,
posibilitatea trăirii unor
inedite experiențe de călătorie,
care transpuse pe hârtie au un mare potențial
de atractivitate pentru cititori,
altfel spus,
nu m-am întors din acest periplu,
însușind peste un sfert
din lungimea ecuatorului,
cu... mâinile goale,
ci doar
cu... buzunarele golite."
(Citat din pagina 48)

2. "Este redundant
ca la termenul «dictator»
să se adauge termenul «criminal politic»,
deoarece, de regulă,
dictatorii îșiucid opoziții politici."
(Citat din pagina 103)

Cartea este dedicată
scriitorului total Vasile Alecsandri,
căruia i-am dedicat și poezia

"La statuia lui Vasile Alecsandri,
din Piața Tricolorului, din Bacău":

"De-i miezul iernii ori primăvară verzie,
De-i sfârșit de toamnă ori vară aurie,
Pe malul Siretului, în centrul Bacăului,
O statuie domină Piața Tricolorului.

«Sentinela română», Vasile Alecsandri,
Cu bacalaureat luat în limba lui Dridri,
E scriitorul total, cu doruri de călător,
Politicianul mereu alături de popor.

Că-s Ileana, Tița, Chirița ori Mărioara,
Ori Dan, Doncilă, Dragoș, Peneș ori Florioara,
În zilele Unirilor, ca semn al cinstirii,
În jurul statuii se prind în «Hora Unirii»."

Memento 1

*

**Profesorul universitar Doru Ciucescu,
membru al Filialei din Bacău,
a Uniunii Scriitorilor din România,
este cel mai prolific
scriitor-călător în șapte continente,
din literatura universală**

Profesorul universitar Doru Ciucescu, membru
al Filialei din Bacău, a Uniunii Scriitorilor din
România, este **cel mai prolific scriitor-călător în
șapte continente, din literatura universală.***

Până pe 31 martie 2025, numerele cărților de
călătorie și al țărilor în care a călătorit a ajuns la **43**,
respectiv, **129**, din care 38 în **Europa**.

Repartizarea pe continente și oceane a celor...
43 de cărți de călătorie este următoarea:

a. Africa (7):

1. "Mâncătoarele de ruj de buze din Casablanca"
(2005); 2. "Călătorie în... pandemie, prin Africa *
Libreville, Accra, Abidjan, Dakar, Bamako" (2020);
3. "Kenya, safari, cinci animale mari, vâdate cândva,
de Ernest Hemingway" (2020); 4. "Africa de Sud,
Zimbabwe, Zambia, de la Capul Bunei Speranțe la
cascada Victoria" (2021); 5. "Namibia, Botswana, de
la Oceanul Atlantic la fluviul Limpopo" (2021); 6.
"Tanzania, Uganda, de la corali din Oceanul Indian,
la gorilele din jungla Bwindi" (2022); 7. "Rwanda,
Burundi" (2025);

b. America de Nord (4):

8. "America panglicilor cenușii, un vis... românesc"
(2017); 9. "La umbra unui sombrero, prin Mexic"
(2020); 10. "Prin exotismul interoceanic, din Panama,

Costa Rica" (2021); 11. "Belize, Guatemala, El Salvador" (2024);

We know
books

c. America de Sud (5):

12. "Condori, lame și... cornutele bisericii și politicii din Peru" (2018); 13. "Popasuri andine * Chile, Ecuador, Columbia" (2020); 14. "Sub Crucea Sudului, prin Argentina, Brazilia, Uruguay" (2020); 15. "Bolivia, Paraguay" (2024); 16. "Guyana, Surinam" (2024);

d. Antarctica (1):

17. "Calotă de gheață, pinguini și... temperaturi estivale în Antarctica" (2019);

Asia (10):

18. "Străluciri diamantine în Israel" (2008); 19. "Vietnam, mumia comunistă reîncarnată în dragon capitalist" (2015); 20. "Cambodgia supraviețuitorilor din comunismul maximalist al khmerilor roșii" (2016); 21. "Iran, de la autocrația monarhilor la teocrația ayatolahilor" (2018); 22. "Itinerar est-asiatic: Taiwan, Macao, Hong Kong" (2020); 23. "Pe urmele caravelor, în Iordania" (2021); 24. "Arabia Saudită, Qatar, de la Marea Roșie la Golful Persic" (2022); 25. "Himalaya: Bhutan, Nepal" (2023); 26. "Prin subcontinentul indian: Pakistan, Bangladesh" (2024); 27. "Exotism petrolier: Bahrain, Kuwait" (2024);

f. Australia (1):

28. "Trasee de bumerang prin Australia" (2018);

g. Europa (5):

29. "Peste Prut și mai departe... " (2007); 30. "Grecia năbădăiosului înamorat, Zeus" (2009); 31. "Trei țări baltice: Estonia, Letonia, Lituania" (2022); 32. "Fiorduri, somoni, urși polari, petrol, saga și schi în Norvegia" (2023); 33. "Periplul cu trenul, al unui

candidat la conducerea Uniunii Scriitorilor din România" (2023);

h. Oceanul Atlantic, inclusiv Marea Caraibilor, Marea Mediterană și Marea Baltică (6):

34. "Ghețari, vulcani, vulpi polare, papagali de mare, balene și heringi în Islanda" (2022); 35. "Prin exotismul Oceanului Atlantic: Capul Verde, São Tomé și Principe" (2023); 36. "Bătrânul și Cuba" (2014); 37. "Două țări insulare, euro-mediteraneene, Republica Cipru, Republica Malta" (2022); 38. "Prin exotismul Mării Caraibilor: Bahamas, Jamaica" (2023); 39. "Insula Hispaniola: Republica Dominicană, Republica Haiti" (2024);

i. Oceanul Indian (3):

40. "Prin exotismul Oceanului Indian * Madagascar, Maldive, Mauritius, Réunion, Seychelles, Sri Lanka" (2019); 41. "Brunei, Timorul de Est" (2025); 42. "Uniunea Comorelor, Republica Indonezia" (2025);

j. Oceanul Pacific (1):

43. "Survoulul Pământului, cu escale în exotismul Oceanului Pacific * Filipine, Papua Noua Guinee, Insulele Solomon, Vanuatu, Fiji, Tonga, Noua Zeelandă, Polinezia Franceză" (2020).

Repartizarea pe continente și oceane a celor...

129 de țări este următoarea:

a. din Europa (38): 1. Albania; 2. Andorra; 3. Austria; 4. Belgia; 5. Bosnia-Herțegovina; 6. Bulgaria; 7. Cehia; 8. Croația; 9. Danemarca; 10. Elveția; 11. Estonia; 12. Finlanda; 13. Franța; 14. Germania; 15. Grecia; 16. Italia; 17. Lichtenstein; 18. Letonia; 19. Lituania; 20. Luxemburg; 21. Macedonia de Nord; 22. Muntenegru; 23. Republica Moldova; 24. Monaco; 25. Norvegia; 26. Olanda; 27. Polonia; 28. Portugalia; 29. Regatul Unit; 30. Rusia; 31. San Marino; 32.

Slovacia; 33. Slovenia; 34. Spania; 35. Suedia; 36. Turcia; 37. Ucraina; 38. Ungaria;

b. din afara Europei (91):

b.1. Africa (19):

1. Africa de Sud; 2. Algeria; 3. Botswana; 4. Burundi; 5. Coasta de Fildeș; 6. Egipt; 7. Gabon; 8. Ghana; 9. Kenya; 10. Mali; 11. Maroc; 12. Namibia; 13. Rwanda; 14. Senegal; 15. Tanzania; 16. Tunisia; 17. Uganda; 18. Zambia; 19. Zimbabwe;

b.2. America de Nord (10):

20. Belize; 21. Canada; 22. Costa Rica; 23. El Salvador; 24. Guatemala; 25. Honduras; 26. Mexic; 27. Nicaragua; 28. Panama; 29. Statele Unite ale Americii;

b.3. America de Sud (12):

30. Argentina; 31. Bolivia; 32. Brazilia; 33. Chile; 34. Columbia; 35. Ecuador; 36. Guyana; 37. Paraguay; 38. Peru; 39. Surinam; 40. Uruguay; 41. Venezuela;

b.4. Antarctica:

Argentina (Baza Brown);

b.5. Asia (20):

42. Arabia Saudită; 43. Bahrain; 44. Bangladesh; 45. Bhutan; 46. Cambodgia; 47. China, inclusiv Hong Kong și Macao; 48. Emiratele Arabe Unite; 49. India; 50. Iordania; 51. Iran; 52. Israel; 53. Kuwait; 54. Malaysia; 55. Nepal; 56. Oman; 57. Pakistan; 58. Qatar; 59. Singapore; 60. Uzbekistan; 61. Vietnam;

b.6. Australia (1):

60. Australia;

b.7. Oceanul Atlantic, inclusiv Marea Caraibilor și Marea Mediterană (12):

63. Bahamas; 64. Capul Verde; 65. Cuba; 66. Haiti; 67. Irlanda; 68. Islanda; 69. Jamaica; 70. Republica

Cipru; 71. Republica Dominicană; 72. Malta; 73. São Tome și Principe; 74. Trinidad și Tobago;

b.8. Oceanul Indian (9): 75. Brunei; 76. Indonezia; 77. Madagascar; 78. Maldive; 79. Mauritius; 80. Seychelles; 81. Sri Lanka; 82. Timorul de Est; 83. Uniunea Comorelor;

b.9. Oceanul Pacific (8):

84. Filipine; 85. Fiji; 86. Insulele Solomon; 87. Papua Noua Guinee; 88. Noua Zeelandă; 89. Taiwan; 90. Tonga; 91. Vanuatu.

* Acest titlu poate fi dobândit de oricare scriitor, prin îndeplinirea concomitentă a următoarelor trei condiții:

1. scriitorul să fie autorul a cel puțin unei cărți de călătorie, despre fiecare din cele șapte continente;
2. scriitorul să fi efectuat în mod real călătoriile din cărțile respective;
3. scriitorul care a îndeplinit primele două condiții să aibă cel mai mare număr de cărți de călătorie, comparativ cu alți scriitori, care au îndeplinit aceleași condiții.

Eu menționez următorii doi scriitori-călători prolifici: românul Mihai Tican-Rumanu și britanicul Richard Francis Burton.

a. Mihai Tican-Rumano, născut pe 2 iulie 1893, decedat 20 martie 1967, care a călătorit doar în cinci continente (Africa, America de Nord, America de Sud, Asia, Europa). Din opera lui literară, eu am identificat următoarele 19 de cărți de călătorie:

a.1. "La vida del blanco en la tierra del negro", Editura Lux, Barcelona, 1927, carte apărută și în limba română, "Viața albului în țara negrilor", Editura Universul, București, 1930;

- a.2. "La danza de los canibalos", Editura Lux, Barcelona, 1928, carte apărută și în limba română, "Dansul canibalilor", Editura Universul, București, 1930;
- a.3. "El hombre-mono y sus muheres", Editura Lux, Barcelona, 1928;
- a.4. "En el corazón de la selva virgen", Editura Lux, Barcelona, 1928;
- a.5. "El lago de los elefantes", Editura Lux, Barcelona, 1928. carte apărută și în limba română, "Lacul cu elefanți", Editura Universul, București, 1930;
- a.6. "El monstruo del agua", Editura Lux, Barcelona, 1928, carte apărută și în limba română, "Monștrii apelor", Editura Tineretului, București, 1958;
- a.7. "Perdidos entres las fiaves", Editura Lux, Barcelona, 1928;
- a.8. "Peisaje iberice", Editura Universul, București, 1930;
- a.9. "Dansul canibalilor", Editura Universul, București, 1930;
- a.10. "Misterele continentului negru", Editura Cartea Românească, 1933;
- a.11. "Icoane dunărene, Dunărea, Delta și tainele bălților", Editura Universul, București, 1933;
- a.12. "Abisinia", Editura Cugetarea, București, 1935, carte apărută și în limba spaniolă, "Viaje a través de la Etiopia de hay", Editura Lux, Barcelona, 1935;
- a.13. "Spania de azi", Editura Cartea Românească, 1936;
- a.14. "Sub soarele Africii Răsăritene", Editura Cugetarea, București, 1936;
- a.15. "Nopti barceloneze", Editura Cugetarea, București, 1937;

- a.16. "Argentina", Editura Cugetarea, București, 1938;
- a.17. "La vânătoare în Congo", Editura Științifică, București, 1968;
- a.18. "Hoinărind prin țară", Editura Stadion, București, 1971;
- a.19. "Peste mări și țări", Editura pentru Turism, București, 1975;
- b. Richard Francis Burton, născut pe 19 martie 1821, decedat pe 20 octombrie 1890, care pe 13 februarie 1858 a descoperit lacul Tanganyka și a călătorit doar în cinci continente (Africa, America de Nord, America de Sud, Asia, Europa). Din opera lui literară, eu am identificat următoarele 26 de cărți de călătorie:
- b.1. "Goa și Munții Albastri; sau Șase luni de concediu de boală", în engleză, "Goa, and the Blue Mountains; or, Six Months of Sick Leave", apărută la Londra, în 1851;
- b.2. "Scinde; sau Valea Nefericită", în engleză, "Scinde; or, The Unhappy Valley" apărută la Londra, în 1851;
- b.3. "Sindh și rasele care locuiesc în valea Indului", în engleză, "Sindh, and the Races that Inhabit the Valley of the Indus". apărută la Londra, în 1851;
- b.4. "Șoimerie în Valea Indului", în engleză, "Falconry in the Valley of the Indus". apărută la Londra, în 1852;
- b.5. "Relatarea unui pelerinaj la Medina & Mecca", în engleză, "Personal Narrative of a Pilgrimage to Al-Madinah & Meccah". apărută la Londra, în 1856;
- b.6. "Regiunile lacurilor din Africa Centrală, o imagine a explorării, în engleză, "The Lake Regions of Central Africa, a Picture of Exploration", apărută la Londra, în 1860;

- IBDIS | We know
back
- b.7. "Orașul Sfinților și prin Munții Stâncoși până în California" în engleză, "The City of the Saints and across the Rocky Mountains to California", apărută la Londra, în 1861;
- b.8. "Peregrinări în Africa de Vest, de la Liverpool la Fernando Po", în engleză, "Wanderings in West Africa, from Liverpool to Fernando Po", apărută la Londra, în 1863;
- b.9. "Abeokuta și Munții Camerun. O explorare", în engleză, "Abeokuta and the Camaroons Mountains. An Exploration", apărută la Londra, în 1863;
- b.10. "O misiune la Gelele, regele din Dahome", în engleză, "A Mission to Gelele, King of Dahome", apărută la Londra, în 1864;
- b.11. "Bazinul Nilului", în engleză, "The Nile Basin", apărută la Londra, în 1864 (n.a. Richard Francis Burton și James M' Queen au scris prima parte, respectiv, a doua parte a cărții.);
- b.12. "Spirit și înțelepciune în Africa de Vest; sau O carte a filosofiei proverbiale, idiomurilor, enigmelor și laconismelor", în engleză, "Wit and Wisdom from West Africa; or, A Book of Proverbial Philosophy, Idioms, Enigmas, and Laconisms", apărută la Londra, în 1865;
- b.13. "Ghidul. Un pelerinaj pictural la Mecca și Medina", în engleză, "The Guide-book. A Pictorial Pilgrimage to Mecca and Medina", apărută la Londra, în 1865;
- b.14. "Explorări ale ținuturilor muntoase din Brazilia", în engleză, "Explorations of the Highlands of the Brazil", apărută la Londra, în 1869;
- b.15. "Scrisori de pe câmpurile de luptă din Paraguay", în engleză, "Letters from the Battlefields of Paraguay", apărută la Londra, în 1870;

- b.16. "Siria neexplorată", în engleză, "Unexplored Syria", apărută la Londra, în 1872;
- b.17. "Zanzibar; oraș, insulă și coastă", în engleză, "Zanzibar; City, Island, and Coast", apărută la Londra, în 1872;
- b.18. "Ultima Thule; sau O vară în Islanda", în engleză, "Ultima Thule; or A Summer in Iceland", apărută la Londra, în 1875;
- b.19. "Țările Cazembe. Călătoria lui Lacerda în Cazembe în 1798", în engleză, "The Lands of Cazembe. Lacerda's Journey to Cazembe in 1798", apărută la Londra, în 1873;
- b.20. "Captivitatea lui Hans Stade din Hesse, în 1547-1555 d.Hr., în triburile sălbatice din estul Braziliei", în engleză, "The Captivity of Hans Stade of Hesse, in A.D. 1547-1555, among the Wild Tribes of Eastern Brazil", apărută la Londra, în 1873;
- b.21. "Două călătorii în ținutul gorilelor și cataractele de pe Congo", în engleză, "Two Trips to Gorilla Land and the Cataracts of the Congo", apărută la Londra, în 1876;
- b.22. "Bologna etruscă: un studiu", în engleză, "Etruscan Bologna: A Study", apărută la Londra, în 1876;
- b.23. "Sindh Revizitat", în engleză, "Sindh Revisited", apărută la Londra, în 1877;
- b.24. "Minele de aur ale Midianului și orașele midianite ruinate. Un tur de paisprezece zile în Arabia de Nord-Vest", în engleză, "The Gold-Mines of Midian and the Ruined Midianite Cities. A Fortnight's Tour in Northwestern Arabia", apărută la Londra, în 1878;

b.25. "Ținutul Midianului (Revizitată)", în engleză, "The Land of Midian (Revisited)", apărută la Londra, în 1879;

b.26. "Spre Coasta de Aur pentru aur: O relatare personală", în engleză, "To The Gold Coast for Gold: A Personal Narrative", apărută la Londra, în 1883.

Memento 2

*

Profesorul universitar Doru Ciucescu, membru al Filialei din Bacău, a Uniunii Scriitorilor din România are trei priorități în literatura română

Profesorul universitar Doru Ciucescu, membru al Filialei din Bacău, a Uniunii Scriitorilor din România, are următoarele trei priorități în literatura română:

1. Scriitorul primului roman global, al comunismului din Europa Centrală și de Est, prioritate consacrată pe **26 mai 2012**, la Chișinău, în cadrul Simpozionului internațional "Literatura în totalitarism și post - totalitarism", organizat de Universitatea de Stat a Moldovei, unde a lansat cartea "Gulagul din umbra palmierilor", personajele principale fiind un bucureștean, un sofiot, un moscovit, un budapestan un praghez, un varșovian și un est-berlinez. Această prioritate este și în literatura universală.

2. Primul scriitor-călător în șapte continente, prioritate consacrată pe **5 aprilie 2019**, la Roman, în cadrul manifestării culturale "Caravana scriitorilor", unde a lansat cartea "Calotă de gheață, pinguini și... temperaturi estivale în Antarctica".

O exemplificare cu șapte cărți de călătorie, câte una în fiecare continent, lansate până pe 5 aprilie 2019 inclusiv este următoarea:

a. Africa: 1. "Mâncătoarele de ruj de buze din Casablanca" (Editura Didactică și Pedagogică, lansare pe 25 noiembrie 2005, la Bacău, călătorii în

Algeria, în perioada 27 septembrie 1982 – 30 iunie 1985, în Maroc, în perioadele 15 septembrie 1994 – 30 iunie 1997 și 15 septembrie 1998 – 30 iunie 2000, în Tunisia, în perioada 1 – 3 septembrie 1983, în Egipt, în perioada 6 – 14 februarie 1985);

b. America de Nord: 2. "America panglicilor cenușii, un vis... românesc" (Rovimed Publishers, lansare pe 16 ianuarie 2017, la Bacău, călătorii în Statele Unite ale Americii, în perioadele 1–10 aprilie 1999, 28 octombrie – 6 noiembrie 2015 și 15 – 22 ianuarie 2016);

c. America de Sud: 3. "Condori, lame și... cornutele bisericii și politiciii din Peru" (Rovimed Publishers, lansare pe 7 februarie 2018, la Bacău, călătorie în Peru, în perioada 11 – 21 februarie 2017);

d. Antarctica: 4. "Calotă de gheață, pinguini și... temperaturi estivale în Antarctica" (Rovimed Publishers, lansare pe 5 aprilie 2019, la Roman, croazieră în perioada 16 – 25 februarie 2019, cu opt debarcări pe insule antarctice și două debarcări chiar pe continentul Antarctica, pe țărmul golfulețului Cierva, pe 19 februarie 2019, și în arealul bazei argentiniane "Brown", pe 21 februarie 2019);

e. Asia: 5. "Străluciri diamantine în Israel" (Editura Didactică și Pedagogică, lansare pe 16 aprilie 2008, la Bacău, călătorie în Israel, în perioada 6 – 13 aprilie 2007);

f. Australia: 6. "Trasee de bumerang prin Australia" (Rovimed Publishers, lansare pe 17 august 2018, la Roman, călătorie în Australia, în perioada 17 – 26 octombrie 2017);

g. Europa: 7. "Grecia năbădăiosului înamorat, Zeus" (Editura Didactică și Pedagogică, lansare pe 30 aprilie

2009, la Bacău, călătorii în Grecia, în perioadele 22 aprilie – 2 mai și 1 – 8 august 2008).

3. Primul scriitor-survolator al Pământului, prioritate consacrată pe **27 ianuarie 2020**, la Bacău, la Biblioteca județeană "Costache Sturdza", unde a lansat cartea "Survoulul Pământului, cu escale în exotismul Oceanului Pacific * Filipine, Papua Noua Guinee, Insulele Solomon, Vanuatu, Fiji, Tonga, Noua Zeelandă, Polinezia Franceză". Călătoria a avut loc în perioada 18 septembrie – 22 octombrie 2019, când au fost parcurși peste 43.413 kilometri, pe căi aeriene.

Toate aceste priorități au necesitat costuri de peste 200.000 de euro, care au fost acoperite doar din fonduri proprii.